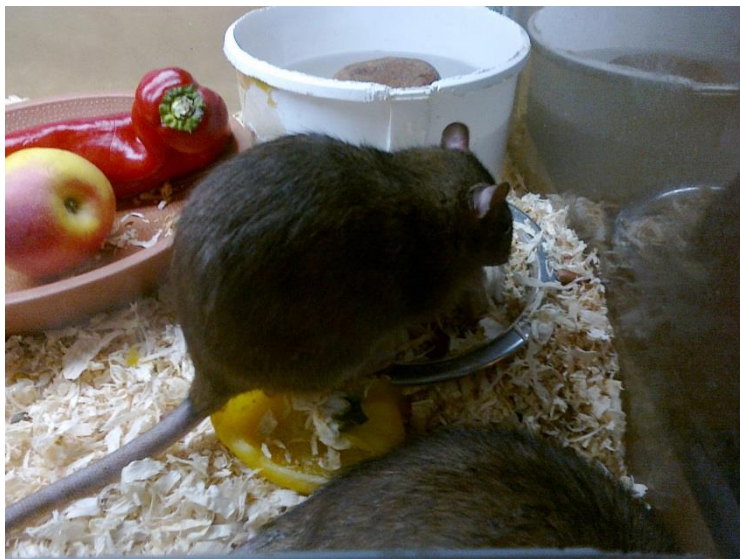

Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter i Furesø Kommune

Weile-Skadedyrserådning

Juni 2019

Indholdsfortegnelse

Afsnit	Side
1 Indledning	4
2 Status på rotteområdet	4
2.1 Tildelte ressourcer på rotteområdet	5
3 Målsætning	5
4 Konkrete indsatsområder	6
5 Succeskriterier	6
6 Realisering af indsatsområder	7
6.1 Øget fokus på forebyggelse af rotter	7
6.1.1 Sikring og renholdelse på private boliger, landbrug, virksomheder og udlejningsejendomme	8
6.1.2 Oplysning om rotter, mus og mosegrise	8
6.1.3 Vejledning til borgere, forvarsler og påbud	9
6.1.4 Rottesikring af kommunens skoler, daginstitutioner, plejehjem m.v.	9
6.1.5 Krav om rottesikring ved privat og kommunalt nybyggeri og ombygning	9
6.1.6 Opsætning af redekasser til ugle	10
6.2 Tilladelse til privat bekæmpelse	10
6.3 Tilsyn med private bekæmpelsesfirmaer	11
6.4 Initiativer til reduktion i forbrug af antikoagulanter	12
6.4.1 Mindsket forbrug af antikoagulanter, håndhævelse af resistensstrategi	13
6.4.2 Øget anvendelse af fælder	14
6.5 Opsætning af rottespærrer	15
6.6 Samarbejde med Novafos om rottebekæmpelse	16
6.7 Bedre kommunal service på rotteområdet	18

6.7.1 Adgang til elektronisk anmeldelse af rotter	18
6.7.2 Sikring af hurtig og effektiv bekæmpelse af rotter	18
6.7.3 Tilslutning til landsdækkende rottedatabase	19
6.7.4 Koordinationsmøder	19

1 Indledning

Miljøministeriets bekendtgørelser nr. 1686 af 18. december 2018 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter pålægger kommunerne i Danmark at foretage en effektiv bekæmpelse af rotter. I bekæmpelsen af rotterne ligger der dels, at rotterne skal udryddes, dels at de skal forebygges i størst muligt omfang.

For at kunne foretage en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter er det nødvendigt med en målrettet strategi. I bekendtgørelsen om forebyggelse og bekæmpelse af rotter er det bestemt, at den enkelte kommune skal udarbejde en handlingsplan indeholdende en række mål for forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Handlingsplanen skal offentliggøres på kommunens hjemmeside og revideres hvert tredje år.

Målet med Furesø Kommunes handlingsplan er at reducere antallet af rotter i Furesø Kommune. Handlingsplanen vil opnå dette mål ved at igangsætte en række initiativer, der skal sætte fokus på forebyggelse og bekæmpelse. Især vil handlingsplanen lægge vægt på at øge kommunens muligheder for at integrere forebyggelsen af rotter i den kommunale indsats på området, ligesom handlingsplanen vil reducere giftanvendelsen i rottebekæmpelsen og mere målrettet foretage en grøn bekæmpelse af rotterne til gavn for kommunens natur og dens borgere

Handlingsplanen skal tillige give Furesø kommunes borgere indsigt i de prioriteringer og strategier på rotteområdet, som kommunen har valgt at gennemføre. Dette vil give større gennemsigtighed på rotteområdet og vil samtidig kunne bidrage til at forbedre dialogen mellem kommunens rottebekæmpelse og den enkelte borger.

De enkelte indsatsområder i handlingsplanen er beskrevet nedenfor.

2 Status på rotteområdet

Furesø Kommune har ca. 40.916 indbyggere. Kommunen omfatter områder, der er udlagt både som byzone, sommerhusområder og landzone. I byzone foretages kommunal rottebekæmpelse kun efter anmeldelse fra borgerne, mens der i landzone sker et opsøgende, kommunalt rottetilsyn. Antallet af ejendomme, der skal have et opsøgende tilsyn er 129.

Ud over by- og landzone har kommunen arealer udlagt til sommerhusområder. Bekæmpelse af rotter sker her ligeledes efter anmeldelse.

I medfør af bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter har kommunen udarbejdet en liste over de tilsynspligtige ejendomme i kommunen. Ejendommen på denne liste vil i perioden fra oktober til februar få besøg af den kommunale rottebekæmpelse, der sammen med ejer eller lejer af den pågældende ejendom vil gennemgå denne med henblik på at undersøge den for rotter. Er der rotter, vil disse blive bekæmpet, ligesom der vil blive truffet foranstaltninger på ejendommen til forebyggelse af rotter i fremtiden.

I den afsluttede treårige periode for handlingsplanen er der konstateret en stigning i antallet af rotteanmeldelse, jf. tabel 1. Årsagerne til dette kendes ikke med sikkerhed, men der er på landsplan sket en

generel stigning i antallet af rotteanmeldelser til kommunerne, hvorfor Furesø Kommune ikke skiller sig ud i den henseende. Uanset årsager er det stigende antal rotteanmeldelser et samfundsproblem, som denne handlingsplan gerne skulle være med til at løse.

2.1 Tildelte ressourcer på rotteområdet

Finansiering af den kommunale rottebekæmpelse kan i medfør af bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter ske enten via den kommunale skat eller som et gebyr. Furesø Kommune har valgt at opkræve et gebyr for rottebekæmpelsen. Gebyret opkræves som en promillesats af ejendomsværdien for samtlige faste ejendomme i kommunen, såvel bebyggede som ubebyggede grunde. Gebyret fastsættes årligt og udgør en promillesats pr. 100.000 kr. i ejendomsværdi. Alle grundejere er forpligtet til at betale gebyret, også selvom de for egen regning får foretaget rottebekæmpelse i forbindelse med en sikringsordning, jf. afsnit 6.2. Gebyret er for 2019 er fastsat til 0,0425 promille.

Rottebekæmpelsen i Furesø Kommune varetages af Furesø Kommunes eget autoriserede personale og udgør p.t. 2,3 årsværk. Myndighedsbehandlingen i relation til rotter varetages af Center for By og Miljø og udgør p.t. 0,5 årsværk. De samlede omkostninger forbundet med rottebekæmpelse i kommunen udgjorde i 2018 1,95 mio.kr.

3 Målsætning

Rotter er skadedyr, som både kan overføre alvorlige sygdomme til mennesker og ødelægge samfundsskabte værdier. Det er derfor vigtigt, at rotter både forebygges og bekæmpes effektivt, så deres antal begrænses mest muligt.

Furesø Kommune vil:

- 1) fortsat fokusere på forebyggelse og bekæmpelse af rotter
- 2) tillade privat bekæmpelse af rotter på virksomheder i kommunen i forbindelse med sikringsordninger
- 3) føre tilsyn med private bekæmpelsesfirmaer (resistensstrategi)
- 4) reducere forbruget af rottegift (antikoagulerende bekæmpelsesmidler), herunder de stærke gifte, og efterleve Miljøstyrelsens resistensstrategi
- 5) opsætte rottespærre på kommunale, private, regionale og statslige skoler, plejehjem, daginstitutioner og hospitaler samt ved byggemodning af parcelhusområder
- 6) udarbejde plan for samarbejde med Novafos om forebyggelse og bekæmpelse af rotter i kommunens kloakker samt
- 7) yde kommunens borgere en god service på rotteområdet baseret på faglighed, kvalitet og professionalisme.

4 Konkrete indsatsområder

Indsatsområde 1

- Udarbejde information på kommunens hjemmeside om forebyggelse af rotter i forbindelse med fuglefodring, hønsehold, vildtfodring (jagt) samt information om sikring og renholdelse i og omkring private boliger og udlejningsejendomme. Føre dialog med boligselskaber, udarbejde indlæg til hjemmeside med beskrivelse af rotter, mus og mosegrise. Øge anvendelsen af forvarsel/påbud til grundejere om rottesikring og renholdelse herunder hurtig udbedring af fejl på private kloaksystemer. Gennemgå kommunale institutioner, skoler m.v. med henblik på rottesikring og renholdelse. Stille krav om rottesikring ved kommunalt og privat nybyggeri og ombygning. Opsætte flere uglekasser på udvalgte steder

Indsatsområde 2

- Tillade private bekæmpelsesfirmaer at indgå sikringsordninger på virksomheder beliggende i kommunen herunder foretage bekæmpelse af rotter på disse

Indsatsområde 3

- Føre tilsyn med private bekæmpelsesfirmaers sikringsordninger, herunder stikprøvekontrol af bekæmpelse, resistensstrategi, bygningsgennemgang og rapporter

Indsatsområde 4

- Reducere anvendelsen af de antikoagulanter herunder tillige de stærke antikoagulanter. Håndhæve resistensstrategien, øge anvendelse af fælder samt sikre en hurtig og effektiv bekæmpelse af rotter såvel kommunalt som privat

Indsatsområde 5

- Opsætte rottespærrer på kommunale, private, regionale og statslige skoler, plejehjem, daginstitutioner og hospitaler samt ved byggemodning af parcelhusområder

Indsatsområde 6

- Afholde kvartårige møder mellem Furesø Kommunes rottebekæmpelse og Novafos med fastsættelse af frist for udbedring af kloakbrud, bekæmpelse af rotter i hovedledninger, TV-inspektion af stikledninger fra vejbrønde, samt aftale om varsel forud for renovering af hovedledninger

Indsatsområde 7

- Sørge for at flest mulig borgere og virksomheder foretager elektronisk anmeldelse af rotter til kommunen, sikre hurtig kommunal reaktion ved anmeldelse om rotter såvel udendørs som indendørs i beboelser, afholde koordineringsmøder i den kommunale rottebekæmpelse, samt tilslutte sig den nationale rottedatabase

5 Succeskriterier

Furesø Kommune vil med gennemførelse af handlingsplanen i perioden 2019-2021 søge at opnå følgende:

- Reduktion med 10 % i antal anmeldelser om rotter fra kommunens borgere
- Forøgelse med 5 % i antal sager, hvor bekæmpelse af rotter er sket med fælder
- Reduktion med 10 % i kg anvendt gift i såvel den kommunale som den private bekæmpelse af rotter, herunder en reduktion i brugen af de stærkere antikoagulanter
- Afholdelse af 4 årlige møder med Novafos og Furesø Kommune om kloakrottebekæmpelse m.v. samt 6 årlige møder mellem Furesø Kommunes forvaltning og den kommunale rottebekæmpelse
- Gennemføre stikprøvekontroller af i alt 25% af private sikringsordninger.

6 Realisering af indsatsområder

Furesø Kommune vil i den kommende treårige handlingsplansperiode udføre de nedenfor nævnte indsatsområder således, at målsætningerne nævnt i afsnit 3 kan realiseres.

INDSATSOMRÅDE 1

6.1 Øget fokus på forebyggelse af rotter

Furesø Kommune tilstræber at yde kommunens borgere en effektiv bekæmpelse af rotter. Den kommunale rottebekæmpelse er "hjælp til selvhjælp", så hvis kommunens rottebekæmpelse gør det godt, skaber det en større forståelse hos den enkelte borger for, at samarbejde og egen indsats er vejen frem til at forebygge og bekæmpe rotterne på ejendommen.

Bekæmpelse er en væsentlig del af den kommunale indsatsstrategi på rotteområdet, men forebyggelsen er mindst lige så vigtig og kan på mange måder være mere effektiv end selve bekæmpelsen af rotter.

Antallet af rotteanmeldelser i Furesø Kommune har i perioden fra 2012-2018 udvist en stigning. Årsagerne hertil er mange, men en af forklaringerne er formentlig, at Furesø Kommune primært har fokuseret på bekæmpelsen af rotterne, mens den forebyggende indsats først i de senere år har fået større opmærksomhed. Derudover ser man på landsplan også en stigning i antallet af rotteanmeldelser, så Furesø Kommune afspejler i den henseende blot den generelle tendens på rotteområdet.

Nedenfor ses de seneste syv års anmeldelser om rotter til Furesø Kommune.

År	Antal anmeldelser
2012	967
2013	829
2014	957
2015	859
2016	1034
2017	1153
2018	1529
I alt	7328

Tabel 1. Antal rotteanmeldelser i Furesø kommune 2012-2018

6.1.1 Sikring og renholdelse på private boliger, landbrug, virksomheder og udlejningsejendomme

Furesø Kommune vil styrke den forebyggende indsats ved at informere kommunens borgere og virksomheder om, hvordan de bedre kan undgå rottetilhold. En stor del af anmeldelserne til Furesø Kommune vedrører forhold med tilknytning til boliger eller virksomheder i byzone. Det kan være rottetilhold som følge af fuglefodring, hønse- og dyrehold, opbevaring af hunde- og kattefoder, usikrede skure og udhuse, uhensigtsmæssig affaldshåndtering samt brud på private kloaksystemer.

Anmeldelserne fra borgere med ejendomme i landzone vedrører ofte rotter i bygninger og stalde, hønsegårde, maskinhuse og lader eller rotter i og omkring bygninger som følge af foder eller foderspild, manglende rottesikring eller renholdelse og oprydning. Derudover kan der optræde rotter f.eks. på vildtfodringspladser i det åbne land. Fælles for alle anmeldelser er, at rotterne har fundet både føde og skjulesteder i og omkring ejendommene. Rotterne er imidlertid ikke årsag, men en følge af manglende sikring og renholdelse.

Rotter holder ofte til i og omkring større områder med udlejningsejendomme, hvor der typisk færdes mange mennesker, og hvor tilholdsstederne for rotterne er velegnede f.eks. på de tilhørende grønne arealer. Furesø Kommune har i flere tilfælde bekæmpet rotter sådanne steder og i den forbindelse været i dialog med de ansvarlige for boligselskaberne for fremtidigt at forebygge rotteproblemer. Den aktivitet vil blive videreført i den kommende handlingsplanperiode.

6.1.2 Oplysning om rotter, mus og mosegrise

Det er af afgørende betydning, at kommunens borgere kender til problemerne med rotter og er i stand til at identificere dem. Uden borgernes aktive medvirken kan kommunen ikke forebygge og bekæmpe rotterne effektivt. Kommunen vil derfor på sin hjemmeside beskrive rotter, mus og mosegrise, så borgerne let kan kende forskel på de enkelte dyrearter og hurtigt anmelde rotteforekomst.

6.1.3 Vejledning til borgerne, forvarsler og påbud

For at sikre at rottetilhold og skader, der forårsager dette, hurtigt bliver bragt til ophør, er det vigtigt, at kommunen skrider ind med vejledning, rådgivning og i visse tilfælde forvarsler og påbud til borgere og virksomheder. Det gælder især ved kloakbrud, hvor risikoen er særlig stor for, at mange rotter trænger op til overfladen. En øget anvendelse af forvarsler og påbud i sager, der er alvorlige, vil kunne reducere sagsbehandlingstiden og dermed antallet af rotter i den enkelte sag og lette den videre forebyggelse og bekæmpelse af rotterne. I perioden 2016-2018 har Furesø Kommune udstedt i alt 16 forvarsler/påbud.

Udbedring af kloakbrud vil skulle ske inden for en fire ugers frist, medmindre der foreligger særlige forhold. Dokumentation for udbedring af kloakbrud skal attesteres af en autoriseret kloakmester.

6.1.4 Rottesikring af kommunens skoler, daginstitutioner, plejehjem m.v.

Rotter på skoler, daginstitutioner og plejehjem er en meget uheldig kombination, idet smitterisikoen fra rotter og konsekvenserne af en sådan smitte kan være uoverskuelige. Derfor er det vigtigt, at sikre disse ejendomme mest muligt. Derfor kræves det i bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, at der opsættes rottespærrer de pågældende steder, jf. nedenfor i afsnit 6.5. Rottespærrerne kan i et vist omfang være med til at sikre mod rotter fra kloakken, men det er mindst lige så vigtigt, at skolerne, institutioner m.v. er sikret mod rotter, der kan trænge ind fra overfladen. Alle grundejere, herunder også kommuner, er i medfør af bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter forpligtet til at sikre og renholde deres ejendomme. Der bør derfor foretages en nærmere gennemgang af disse med henblik på identifikation af manglende sikring og renholdelse. Den kommunale rottebekæmper, der forestår arbejdet, vil udarbejde en liste og over fejl og mangler, der kan danne grundlag for en snarlig udbedring. Rottebekæmperen vil desuden kunne bistå institutionen med praktisk vejledning m.v.

6.1.5 Krav om rottesikring ved privat og kommunalt nybyggeri og ombygning

En væsentlig årsag til rotter i boliger, bygninger og virksomheder er uhensigtsmæssige eller ukorrekte bygningskonstruktioner. Offentlige myndigheder og private grundejere afholder hvert år store udgifter til reparationer m.v. som følge af rotteangreb. Mange af disse udgifter ville kunne undgås, hvis forebyggelse af rotter blev tænkt ind i nye bygningskonstruktioner eller ved ombygningen af eksisterende bygninger. Furesø Kommune ønsker derfor, i forbindelse med godkendelse af nybyggeri og ombygning, fremover særskilt at fremhæve rottesikringen i de kommunale godkendelser. I forbindelse med den kommunale byggesagsbehandling i Furesø Kommunes Plan og Byg vil det derfor være fornuftigt at udarbejde en checkliste, der tager højde for de mest elementære rottemæssige sikringer af bygninger. Det vil gælde både ved privat og kommunalt byggeri. Rottesikring omfatter f.eks. sikring af facadebeklædninger mod indtrængende rotter, opføring af udluftninger fra faldstammer over tag og afskærmning af disse med metaltrådnet, sikring af vacuumventiler med metalplade eller metaltrådnet, sikring af gulvudluftninger med

jerngitre, sikring af rørgennemføringer og kabelbakker med trådnæt eller metalplade samt krav til rottesikring af fundamenter m.v.

6.1.6 opsætning af redekasser til ugler

Forebyggelse af rotter kan med fordel ske biologisk forstået på den måde, at andre dyr stimuleres til at opholde sig et givet sted for at medvirke til at bekæmpe en rottebestand. Opsætning af redekasser til ugler vil være en måde at tiltrække fuglene på, så de kan etablere sig i kasserne og få unger. Ugler lever som bekendt af gnavere og nogle uglearter også af rotter og rotteunger, og det er ved videnskabelige forsøg bevist, at rovfugle/ugler kan have en positiv effekt i forbindelse med reduktion af en gnaverbestand.

INITIATIVER - INDSATSOMRÅDE 1

Furesø Kommune vil på kommunens hjemmeside informere borgerne om, hvordan man kan fodre vilde fugle, holde høns og kæledyr og fodre vildtet i det åbne land, uden at det fører til rotteproblemer. Vildtfodringspladser vil blive særskilt behandlet ved de kommunale tilsyn i landzone.

For at undgå for mange fejlagtige anmeldelser vil kommunen udarbejde en kort vejledning til borgerne med beskrivelse af rotter, mus og mosegrise.

Furesø Kommune vil desuden via dialog og møder med kommunens grundejerforeninger og boligselskaber sikre, at boliger og etageejendomme bliver rottesikret og renholdt i størst muligt omfang.

Furesø kommune vil gennemgå alle kommunens skoler, daginstitutioner og børnehaver med henblik på at rottesikre og renholde disse.

Furesø Kommune vil i sager, hvor der er konstateret rotter og manglende sikring og renholdelse herunder brud på private grundejeres kloaksystem, inden for fire uger udstede forvarsel om påbud med krav om udbedring, jf. nærmere under afsnit 6.1.3.

Furesø Kommune vil udarbejde en liste med forslag til bygningssikring mod rotter til brug for den kommunale sagsbehandling i byggesager.

Furesø Kommune vil forsøgsvis opsætte redekasser til ugler for at begrænse eller udrydde rottebestande i områder, hvor der er mange rotter.

INDSATSOMRÅDE 2

6.2 Tilladelse til privat bekæmpelse

Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter fastslår, at den enkelte kommune i sin handlingsplan skal oplyse om, hvorvidt kommunen tillader privat bekæmpelse, herunder f.eks. om privat bekæmpelse er geografisk begrænset eller begrænset til bestemte bekæmpelsesmetoder. Der gives således

kommunen et valg mellem enten at forbyde privat bekæmpelse eller at tillade den eventuelt under visse nærmere betingelser.

Furesø Kommune finder, at de private bekæmpelsesfirmaer, der råder over R1-autoriserede personer i forbindelse med indgåelse af kontrakter om sikringsordninger kan varetage bekæmpelsen af rotter på virksomhederne, hvis de ønsker det. Det vil være en videreførelse af den ordning for privat bekæmpelse, der tidligere var gældende. Tilsvarende vil R2-autoriserede personer kunne varetage bekæmpelsen af rotter på deres egen ejendom.. Vedrørende sikringsordninger se afsnit 6.3.

Når det gælder bekæmpelse af rotter efter anmeldelse fra kommunens borgere, har Furesø Kommune sine egne kommunalt ansatte rottebekæmpere, og det er kommunens opfattelse, at denne service er fuldt dækkende for borgernes behov for og krav på en effektiv og servicebetonet rottebekæmpelse. Samtidig giver det et fuldt overblik over rottebekæmpelsen og brugen af gift. Den kommunale rottebekæmpelse har tillige i weekender og på helligdage et kommunalt beredskab til rottebekæmpelse.

Det er kommunens opfattelse, at den kommunale bekæmpelse af rotter generelt vil mindske behovet for kommunalt tilsyn med de private bekæmpelsesfirmaer.

INITIATIVER – INDSATSOMRÅDE 2

Furesø Kommune vil tillade private bekæmpelsesfirmaer, der råder over R1-autoriserede personer, at bekæmpe rotter på virksomheder, med hvem der er indgået sikringsordningsaftaler. Tilladelserne vil omfatte bekæmpelse af rotter i hele sikringsordningsaftalens gyldighedsperiode. Tilsvarende vil R2- autoriserede personer kunne bekæmpe rotter på deres egen ejendom..

INDSATSOMRÅDE 3

6.3 Tilsyn med private bekæmpelsesfirmaer

I henhold til bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter kan private bekæmpelsesfirmaer, der råder over R1-autoriserede personer indgå kontrakter om sikringsordninger.

Autoriserede rottebekæmpere kan indgå aftaler med virksomheder m.v. om etablering af sikringsordninger om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Sikringsordningerne omfatter en bygningsgennemgang. Bygningsgennemgangen skal sikre, at der ikke kan trænge rotter ind på virksomheden. Den autoriserede person skal udarbejde en rapport om bygningsgennemgangen, der skal afleveres til virksomheden, så den kan udbedre eventuelle fejl og mangler. Herved sikres det, at rotter ikke længere kan finde føde og skjulesteder på virksomheden. Indgående sikringsordninger skal ifølge bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter anmeldes til kommunen ved indberetning i den fællesoffentlige database. I tilfælde af rotteangreb vil bygningssikringen ofte blive suppleret med opstilling af foderstationer med enten gift eller fælder.

Furesø Kommune vurderer, at det vil betyde et omfattende løft i den forebyggende indsats mod rotter, hvis alle virksomheder med sikringsordninger i kommunen får foretaget en bygningsgennemgang med tilhørende skriftlig rapport i elektronisk form. Færre skjulesteder og færre muligheder for at søge føde vil betyde mindre rottebestande, der ofte vil være lettere at bekæmpe.

Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter giver hjemmel til, at kommunen kan forlange at få udleveret de udarbejdede bygningsgennemgangsrapporter.

I tilfælde af at der foretages bekæmpelse af rotter på virksomhederne, vil der være behov for at føre tilsyn med, at de autoriserede personer anvender den korrekte antikoagulerende gift i henhold til Miljøstyrelsens resistensstrategi og ikke permanent udlægger antikoagulerende gift i strid med gældende regler, jf. afsnit 6.4.1.

En plan for kommunens tilsyn med de indgåede sikringsordninger på virksomheder herunder bekæmpelsen af rotter på disse vil omfatte følgende:

Kommunal stikprøvekontrol med hvorvidt

- en igangværende sikringsordning er anmeldt korrekt i den fællesoffentlige database
- der er foretaget en bygningsgennemgang af virksomheden og udarbejdet en bygningsgennemgangsrapport, der er udleveret til virksomheden
- der er rotter på en virksomhed, og om rotterne og bekæmpelsen af dem er blevet anmeldt i den fællesoffentlige database
- der i forbindelse med en bekæmpelse af rotter er anvendt den korrekte antikoagulerende gift i henhold til Miljøstyrelsens resistensstrategi
- der er anmeldt anvendelse af antikoagulerende gifte i den fællesoffentlige database i forbindelse med bekæmpelse
- der foregår bekæmpelse af mus, og om hul diameteren på foderstationerne er mindre end 20 mm, så rotter ikke kan passere

INITIATIVER – INDSATSOMRÅDE 3

Furesø Kommune vil stikprøvevis føre tilsyn med de private bekæmpelsesfirmaer, der i kommunen har indgået sikringsordninger. Stikprøvekontrollen vil blive gennemført i henhold til ovenstående liste. Viser det sig, at de autoriserede personer ikke overholder de gældende regler, vil Furesø Kommune skride ind med sanktioner i form af indskærpsler og i alvorlige tilfælde politianmeldelse.

INDSATSOMRÅDE 4

6.4 Initiativer til reduktion i forbrug af antikoagulanter

Brugen af antikoagulanter bør af miljømæssige grunde begrænses mest muligt, da antikoagulanterne er svært nedbrydelige i naturen, bioakkumulérbare og toksiske. Den gældende resistensstrategi skal sikre, at

midlerne anvendes på den miljømæssigt mest forsvarlige måde samtidig med, at rotterne bekæmpes med størst mulig effektivitet. Tiltagene beskrevet nedenfor i dette afsnit har alle til hensigt, at reducere anvendelsen af antikoagulanter.

6.4.1 Mindsket forbrug af antikoagulanter, håndhævelse af resistensstrategi

Til brug for bekæmpelse af rotter anvendes bl.a. gifte, de såkaldte antikoagulanter. På det danske marked er der i alt syv aktivstoffer til brug for bekæmpelse af rotter. Miljøstyrelsen har udviklet en resistensstrategi, der skal sikre, dels at rotterne bekæmpes med de korrekte aktivstoffer, dels at der ikke for hurtigt opstår resistens hos rotterne mod antikoagulanterne. Resistensstrategiens hovedregel er, at antikoagulanten med det svageste aktivstof skal anvendes først.

Da bekæmpelsen af rotter med antikoagulanter i Furesø Kommune omfatter såvel den kommunale som den private rottebekæmpelse, er det nødvendigt at sætte ind flere steder.

Furesø Kommune har løbende fokus på at mindske giftanvendelsen i kommunen, og det er kommunens opfattelse, at denne strategi bør fortsætte, da der med de nye initiativer i handlingsplanen kan forventes et yderligere fald i forbruget af gift. Det er kommunens ambition, at giftforbruget ikke blot samlet set skal reduceres, men at også anvendelsen af de stærkere antikoagulanter skal udvise et fald i den kommende periode for handlingsplanen. Målet er således, at giftforbruget skal reduceres, hvilket bl.a. kan ske ved, at der i størst muligt omfang anvendes fælder. Kommunen råder over et bredt sortiment af fælder, og disse vil blive anvendt, så snart lejlighed byder sig.

Nedenfor i tabel 2 fremgår den samlede gifthanvendelse i Furesø Kommune fordelt på private autoriserede personer.

ÅR/aktivstof	Chlorophacinon	Coumatetralyl	Bromadiolon	Difenacoum	Brodifacoum	Flocoumafen	Difethialon
2012	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	18	93	15	1	0	0
2014	0	5	8	1	0	0	0
2015	13	30	54	18	0,2	0	0
2016	3	12	11	9	0,2	0	0
2017	14	9	4	6	0,1	0	1

Tabel 2. Antal kg (afrundet) bekæmpelsesmiddel anvendt af private, autoriserede personer i Furesø Kommune i 2012-2017

Som det fremgår af tabellen, er anvendelsen af de stærke antikoagulanter (bromadiolon, difenacoum og brodifacoum) faldet, på nær en enkelt. Det er en positiv udvikling, idet fokus nu er lagt på de svagere antikoagulanter, der har mindre miljøbelastning. Faldet i gifthanvendelse skyldes formentlig, at de private bekæmpelsesfirmaer nu i højere grad end hidtil er gået over til bekæmpelse med fælder.

Den samlede, kommunale gifthanvendelse i Furesø Kommune ses i tabel 3.

År/aktivstof	Chlorophacinon	Coumatetralyl	Bromadiolon	Difenacoum	Brodifacoum	Flocoumafen	Difethialon
2012	0	0	200	0	0	0	0
2013	0	4	112	0	0	0	0
2014	0	3	98	0	0	0	0
2015	0	21	33	1	0	0	0
2016	0	23	11	0	0	0	0
2017	0	5	17	0	0	0	0
2018	0	7	18	0	0	0	0

Tabel 3. Antal kg(afrundet) bekæmpelsesmiddel anvendt af autoriserede personer ansat i Furesø Kommune i 2012-2018

Tabellen viser, at den kommunale rottebekæmpelse udelukkende anvender midlerne coumatetralyl og bromadiolon, og der er kun sket en meget lille stigning i anvendelsen af disse. Da antallet af anmeldelser om rotter fra 2017-2018 er steget med 376 anmeldelser fra 1153- 1529, er stigningen uden betydning.

Furesø Kommune er indstillet på at føre den fornødne kontrol med, at giftforbruget ikke stiger, og at midlerne med de svageste aktivstoffer anvendes først. Det vil betyde, at anvendelsen af aktivstofferne chlorophacinon og coumatetralyl i de kommende år bør stige, hvorimod aktivstoffet bromadiolon bør udvise et fald.

Når det gælder de private bekæmpelsesfirmaers gifthanvendelse vil denne, som omtalt ovenfor i afsnit 6.2, begrænse sig til bekæmpelse af rotter på virksomheder med sikringsordninger. Her vil kommunen som nævnt føre kontrol med, at bekæmpelsen sker i henhold til de gældende regler og vil samtidig sikre, at bekæmpelsesfirmaerne først anvender en stærkere gift, når kommunen har fået meddelelse herom.

Miljøstyrelsen har suppleret resistensstrategien med en regel om, at en bekæmpelse af rotter med antikoagulanter højst må vare 35 dage. Herefter skal den autoriserede person, der forestår bekæmpelsen, foretage en evaluering af den hidtidige bekæmpelsesindsats. Furesø kommune vil aktivt gå ind i denne proces, da der her kan vindes meget i forbindelse med at optimere bekæmpelsen.

6.4.2 Øget anvendelse af fælder

Et ønske om en reduktion i gifthanvendelsen vil logisk set have som konsekvens, at der skal sættes ind med andre midler over for rotterne. Her vil fælder være et naturligt valg, idet de seneste års bekæmpelseserfaringer med fælder i Danmark har vist, at de i mange tilfælde er lige så effektive i rottebekæmpelsen som giftene. Den kommunale rottebekæmpelse i Furesø Kommune råder over et bredt udsnit af fælder, idet man anvender de traditionelle smækfælder, smækfælder der kan sende sms med besked om fangst, fælder med særlig bøjle til at slå mus og rotter ihjel, samt fælder med spyd, der ligeledes afliver rotterne. Som noget helt nyt har Furesø kommune indkøbt en række affaldsstativer med indbyggede smækfælder, der kan opsættes på steder i kommunen med stor affaldsbelastning og mange strejfrotter

Furesø Kommune vil derfor sætte ind med en øget anvendelse af fælder i den kommunale bekæmpelse, hvor det er muligt. Tilsvarende vil kommunen opfordre de private bekæmpelsesfirmaer til at gøre det samme i de bekæmpelsessituationer, hvor kommunen er i dialog med firmaerne om konkrete sager.

INITIATIVER – INDSATSOMRÅDE 4

Furesø kommune vil følge Miljøstyrelsens resistensstrategi og anvende antikoagulanterne med det svageste aktivstof først. Ved stikprøvekontrol vil kommunen sikre, at de private bekæmpelsesfirmaer, der udfører rottebekæmpelse i forbindelse med sikringsordninger, følger Miljøstyrelsens resistensstrategi. Kommunen vil kræve, at de private bekæmpelsesfirmaer, der bekæmper rotter med antikoagulanter, forud for anvendelse af en stærkere antikoagulant i henhold til resistensstrategien skal anmelde dette til kommunen. De private bekæmpelsesfirmaer skal tillige, hvis bekæmpelsen af rotter på en adresse har strakt sig ud over 35 dage, henvende sig til kommunen med henblik på drøftelse af den fortsatte bekæmpelsesindsats.

Furesø kommune vil i størst muligt omfang anvende smækfælder, levendefangende eller elektroniske fælder i forbindelse med bekæmpelse af rotter samt opfordre de private bekæmpelsesfirmaer til at gøre det samme.

Furesø Kommune vil strategisk i byrummet opsætte affaldsstativer med smækfælder, så steder med strejffrotter hurtigere kan blive bekæmpet.

INDSATSOMRÅDE 5

6.5 Opsætning af rottespærrer

Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter fastslår, at kommunen som grundejer, hvor det er teknisk muligt, skal opsætte rottespærrer på kloakledninger, der fører ind til kommunale skoler, plejehjem og daginstitutioner. Forpligtelsen gælder også ved byggemodning af arealer udlagt til de pågældende ejendomme inklusive parcelhusområder.

Med den nye bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter er forpligtelsen til at opsætte rottespærrer udvidet til også at omfatte kloakledninger, der fører ind til private, regionale og statslige skoler, plejehjem, daginstitutioner og hospitaler.

Kravet om opsætning af rottespærrer de pågældende steder skyldes, at rotterne fra kloakkerne udgør en væsentlig kilde til smitte, ligesom de er i stand til at forårsage store ødelæggelser på ejendommene. Således viser erfaringen, at udgifter til bekæmpelse, renovering, oprydning, genhusning af beboere, rengøring og desinfektion af lokaler og materiel de pågældende steder kan løbe op i syvcifrede millionbeløb.

Ud over den påbudte opsætning af rottespærrer på de kommunale institutioner har Furesø Kommune valgt at opsætte rottespærrer i brønde på udvalgte kommunale bygninger. Furesø Kommune har indtil dato opsat i alt 67 rottespærrer, og vil fortsætte med dette i en prioriteret rækkefølge:

- Ejendomme med eksisterende rotteproblemer
- Ejendomme med stor offentlig tilgang, f.eks. sportsanlæg
- Øvrige bygninger i kommunalt regi

Udgifterne til opsætning af rottespærrer vil blive finansieret over det kommunale rottegebyr, jf. afsnit 2.1.

INITIATIVER – INDSATSOMRÅDE 5

Furesø kommune vil opsætte rottespærrer på kloakledninger, der fører ind til private, regionale og statslige skoler, plejehjem, daginstitutioner og hospitaler i henhold til bestemmelserne i bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Kommune vil fortsætte med opsætning af rottespærrer på kommunale ejendomme ud fra den nævnte prioriterede liste, idet målet er at rottesikre alle kommunale bygninger, hvor det er teknisk muligt. Finansieringen af den øgede forpligtelse til opsætning af rottespærrer vil ske via det kommunale rottegebyr, jf. afsnit 2.1.

INDSATSOMRÅDE 6

6.6 Samarbejde med Novafos om rottebekæmpelse

Furesø spildevand A/S ejer alle offentlige hovedledninger, brønde og stikledninger i Furesø Kommune, mens private grundejere og kommunen er ejere af de private/kommunale stikledninger og brønde. Furesø Kommune indgår i et spildevandsfællesskab med Novafos, der står for den daglige drift af kommunens ledninger.

Rotter i byzone lever primært i kloakkerne. Hvis kloakkerne ikke er i forsvarlig stand, finder rotterne hurtigt frem til huller og sprækker i ledningerne og videre op til jordoverfladen eller ind i boliger. Herved stiger risikoen både for smitteoverførsel til mennesker og væsentlig skade på bygninger, inventar, fødevarer m.v.

Hvis kommune og forsyning koordinerer deres indsats på rotteområdet, vil det skabe et bedre grundlag for en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotterne i kloakkerne og på overfladen. Furesø Kommune samarbejder allerede i dag med Novafos om en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter i kloakkerne, men dette samarbejde kan med fordel styrkes og udbedres på flere områder.

Når der i forbindelse med anmeldelser om rotter konstateres defekte hovedkloakker m.v., er det vigtigt, at der meget hurtigt sker udbedring af fejlene. Derved begrænses rotternes både levesteder og deres muligheder for spredning på overfladen. Furesø Kommune har indgået en aftale med Novafos, at denne digitalt anmelder kloakbrud på offentlige ledninger til kommunen. Aftalen omfatter tillige tilbagemelding (GPS koordinater plus billede) til kommunen, når fejlen på den offentlige kloakledning er udført. Udgangspunktet er, at fejl skal udbedres inden for fire uger.

En væsentlig kilde til rotteanmeldelser er defekte stikledninger og vejbrønde i de offentlige veje. Tidlig identifikation af sådanne fejl vil kunne hindre rotter i at trænge op til overfladen og samtidig spare mange rotteanmeldelser. Når forsyningen foretager regelmæssige TV-inspektioner af kloakledningerne, vil man derfor med fordel også samtidig kunne inspicere stikledningerne til vejbrøndene. Furesø Kommune har aftalt med Novafos, at forsyningen giver meddelelse til kommunen, så snart man har konstateret brud på stikledninger og brønde. Kommunen vil herefter udbedre fejlene inden for fire uger. Furesø kommune betaler Novafos for denne service.

Renovering af de offentlige kloakledninger er en løbende opgave for forsyningerne i Danmark. Erfaringen viser imidlertid, at når der renoveres kloakker i et område, stiger antallet af rotteanmeldelser samtidig fra borgerne. Årsagen er, at rotterne forstyrres ved renoveringen og ikke længere kan opholde sig i de ledninger, som de plejer. Resultatet er, at rotterne søger op i stikledningerne, hvorefter rotterne trænger ind i boligerne. For at forebygge dette er det nødvendigt at foretage en effektiv bekæmpelse af rotterne i hovedledningerne forud for renoveringen af dem.

Bekæmpelsen af rotter i kloakken kan bl.a. ske med elektroniske smækfælde, såkaldte rottespærrer. Furesø Kommune råder over i alt 32 elektroniske fælder til brug for bekæmpelsen af rotter i kloakken. Disse fælder kan med fordel anvendes forud for renovering af ledningerne eller andre steder i kommunen, hvor der er rotteproblemer i ledningerne. Da det er Novafos' kloakledninger, er det forsyningen, der afgør om og i givet fald, hvem der skal forestå en bekæmpelse, og hvordan den skal finansieres.

INITIATIVER – INDSATSOMRÅDE 6

Furesø Kommune vil fortsætte med at afholde kvartalsvise møder mellem parterne, hvor man kan drøfte den strategiske og konkrete indsats med at holde rotterne inde i kloakkerne og samtidig reducere deres antal.

Kommunen vil fortsætte samarbejdet med Novafos forsyning med henblik på at sikre, at fejl på offentlige ledninger, hvor der er konstateret rotteforekomst udbedres inden for fire uger, ligesom kommunen vil fortsætte samarbejdet med Novafos, så stikledninger og brønde TV-inspiceres ved renoveringer af de offentlige kloakledninger.

Kommunen vil aftale med Novafos, at den kommunale rottebekæmpelse modtager besked forud for renovering af hovedledninger, så effektiv bekæmpelse af rotter i kloakken kan ske i god tid, inden reparationsarbejdet går i gang.

Endelig vil kommunen udarbejde en plan for samarbejdet med Novafos om bekæmpelse af rotter i kloakkerne. Kommunen vil aftale med Novafos, hvem der udfører kloakrottebekæmpelsen, og hvordan den skal finansieres.

INDSATSOMRÅDE 7

6.7 Bedre kommunal service på rotteområdet

Det er Furesø Kommunes målsætning, at borgere og virksomheder i kommunen skal have adgang til en effektiv, miljøvenlig og kontaktbar rottebekæmpelse. Furesø Kommune giver borgerne adgang til elektronisk anmeldelse af rotter og har ansat egne, autoriserede rottebekæmpere, der er i stand til at levere en professionel indsats, så bekæmpelsen bliver effektiv samtidig med, at giftforbruget minimeres mest muligt. Der benyttes desuden elbiler i den kommunale rottebekæmpelse, hvilket også medvirker til en miljømæssig forbedret indsats. Samtidig er det kommunens ambition, at der skal ske hurtigt kommunalt rottetilsyn på en ejendom, så snart der foreligger en anmeldelse om rotter. Furesø Kommune har som led i bestræbelserne på at optimere servicen tilsluttet sig den fællesoffentlige, elektroniske database for at kunne indberette data på rotteområdet til Miljøstyrelsen.

Endelig vil målsætningen om bedre service på rotteområdet kunne understøttes af en velfungerende organisation.

6.7.1 Adgang til elektronisk anmeldelse af rotter

I den foregående handlingsplan 2017-2019 havde Furesø Kommune en målsætning om, at 90 % af alle rotteanmeldelser fra borgere og virksomheder skulle anmeldes elektronisk i den kommunale database på rotteområdet. Den elektroniske anmeldelsesblanket på kommunens hjemmeside giver borgere og virksomheder mulighed for hurtigt og effektivt at indsende relevante oplysninger til den kommunale rottebekæmpelse. Det sparer samtidig kommunen for tid i behandlingen af anmeldelserne.

I 2012 udgjorde onlineanmeldelserne 77 % og i 2018 steg de til 92 %.

6.7.2 Sikring af hurtig og effektiv bekæmpelse af rotter

Anmeldelse af rotter fra borgerne kræver en hurtig indsats. Hvis ikke det sker, kan rotteproblemerne på en ejendom udvikle sig problematisk både i økonomisk og sundhedsmæssigt henseende. Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter fastslår, at kommunen skal foretage tilsynsbesøg, senest otte dage efter at have modtaget en anmeldelse om forekomst af rotter. Er rotterne indendørs i beboelser m.v., skal tilsyn ske uden ugrundet ophold.

Hvis borgere og virksomheder skal føle sig trygge ved den kommunale rottebekæmpelse, kræver det tillige en hurtig reaktion fra kommunen. Furesø Kommune har derfor valgt en strategi, der pålægger den kommunale rottebekæmpelse at foretage tilsynsbesøg tidligere end de fastsatte otte dage. Ved anmeldelse af rotter tilstræbes det, at tilsyn skal foretages senest 3 hverdage efter modtaget anmeldelse.

Er der konstateret rotter indendørs i beboelser, skoler, institutioner og fødevarer virksomheder sker tilsynet samme dag eller senest efterfølgende hverdag. Det stemmer overens med den gældende bestemmelse i bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, der samtidig pålægger kommunerne at

bekæmpe rotter i weekender og på helligdage. Furesø Kommunes rottebekæmpelse er derfor også tilgængelig uden for almindelig åbningstid.

Hvis bekæmpelsen af rotter på en virksomhed med en sikringsordning varetages af et privat bekæmpelsesfirma, vil kommunen kræve samme tidsintervaller opfyldt.

6.7.3 Tilslutning til landsdækkende rottedatabase

Furesø Kommune deltager tillige med alle kommuner i Danmark sammen med Miljøstyrelsen i etablering af en fællesoffentlig rottedatabase. Databasen skal anvendes til lagring, opdatering og udveksling af relevante data på rotteområdet mellem Miljøportalens parter. Databasen vil indebære, at borgerne vil opleve hurtigere og bedre service, færre tilfælde af uhensigtsmæssig indsats og, på lidt længere sigt, formentlig et lavere antal rotter.

6.7.4 Koordinationsmøder

Forudsætningen for en velfungerende rottebekæmpelse er, at de involverede parter koordinerer og samarbejder. Det er vigtigt, at de kommunale rottebekæmpere og sagsbehandlere er enige om mål og strategier og kan handle i overensstemmelse hermed. Furesø Kommune har derfor valgt, at der skal afholdes møder mellem parterne, så handlingsplanens mål og konsekvenser heraf løbende kan drøftes. Det samme vil være tilfældet med hensyn til konkrete sager.

INITIATIVER – INDSATSOMRÅDE 7

Furesø Kommune vil i fremtiden på hjemmesiden opfordre alle, der anmelder rotter, til at gøre det elektronisk. Det gælder også, når borgerne og virksomheder anmelder rotter telefonisk til kommunen.

Furesø Kommune vil, når rotter er konstateret udendørs, foretage tilsynsbesøg senest 3 dage efter anmeldelse. I situationer hvor der er rotter indendørs, vil kommune føre tilsyn samme dag eller senest dagen efter modtagen anmeldelse. Tilsvarende frister vil kommunen kræve opfyldt af de private bekæmpelsesfirmaer.

Furesø Kommune vil indberette data til den fællesoffentlig database i henhold til lovgivningen, så kommunen til gavn for borgerne kan benytte data, der vil være nødvendige for at styrke den fremtidige indsats på rotteområdet.

Furesø Kommune vil afholde møder minimum hver anden måned mellem den kommunale rottebekæmpelse og sagsbehandlerne på rotteområdet.